

OHP 4: RONDJE VOLLENHOVE

ROUTE 28 km

Overijssels Havezatenpad

De Overijssels Havezatenpad voert u langs prachtige havezaten, kastelen en landgoederen. Het pad is ongeveer 270 km lang, van Oldenzaal naar Steenwijk en doorkruist Oost-

Rondwandeling in het Land van Vollenhove, langs kerken, sluisjes, molens en het mooie natuurgebied De Wieden (beheerd door Natuurmonumenten). Vanwege de lengte (28 km) ook leuk als tweedaagse wandeling. Onderdeel van het Overijssels Havezatenpad, van Oldenzaal naar Steenwijk (270 km), 2e druk 2019.

De route is gemaakt door de vrijwilligers van het Overijssels Havezatenpad van het Nivon.

20
22

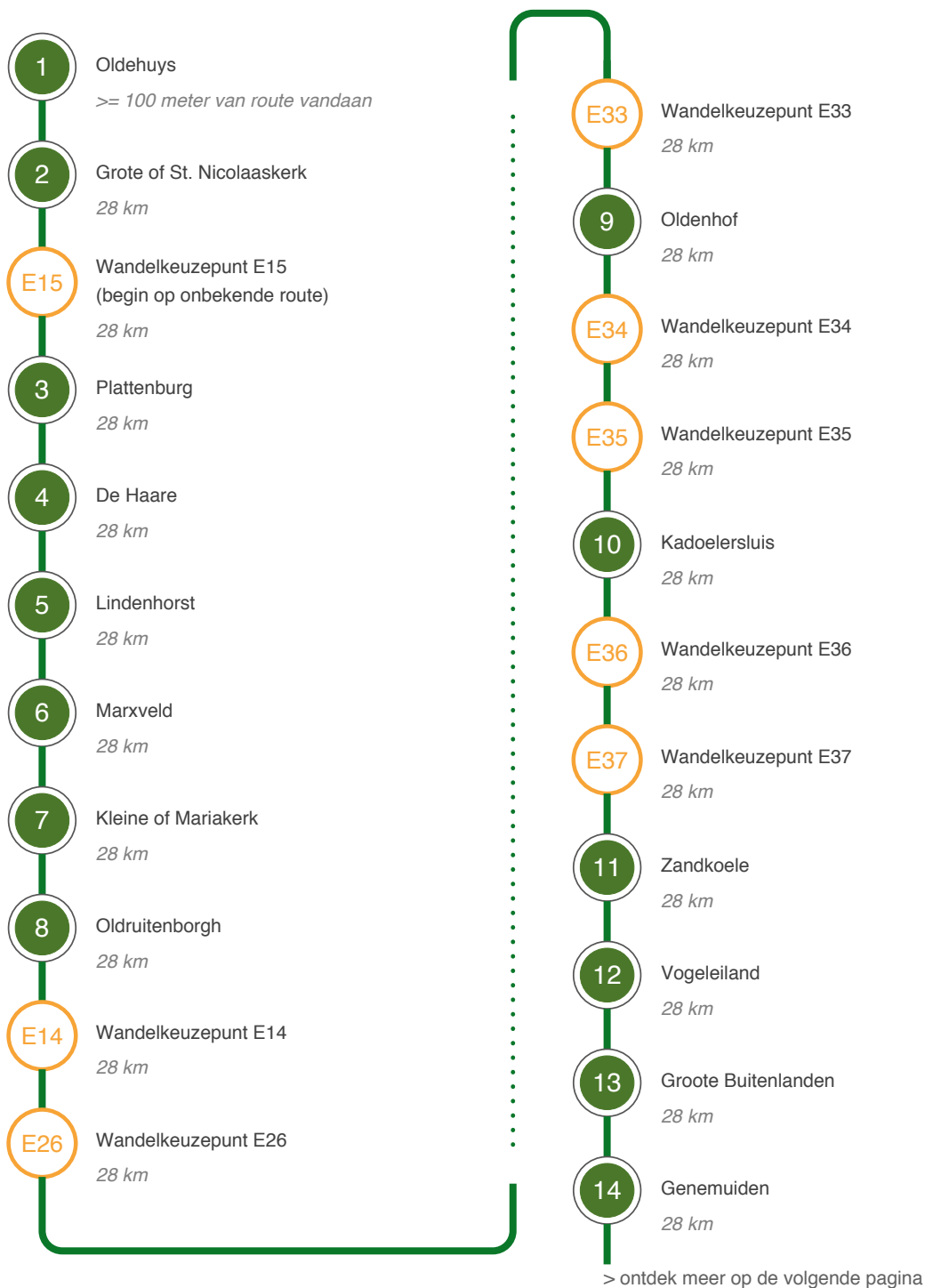
OHP 4: Rondje Vollenhove

OHP 4: Rondje Vollenhove

Hoe kom ik bij het startpunt?

Aangezien het een rondje is, is er geen begin- of eindpunt. Parkeren is mogelijk in Vollenhove en Zwartsluis. Deze plaatsen zijn ook met openbaar vervoer te bereiken. Dit traject is, gezien de langere afstand, ook geschikt voor een tweedaagse wandeling. De route is rood-wit gemarkeerd en is in twee richtingen te lopen.

Vervolg route

Einde van de route

OHP 4: Rondje Vollenhove

28 km

1

Oldehuys

Slot Oldehuys

De voormalige gracht van het bisschoppelijk slot Oldehuys is vergraven tot binnenhaven. Op het haveneiland zijn de contouren van de burcht nog herkenbaar.

Visserij

In het begin van de 19e eeuw was de visserij de belangrijkste inkomstenbron voor Vollenhove geworden. De vissers beschikten echter niet over een goede

haven. De raad besloot daarom in 1823 om de slotgracht uit te graven.

Later werd zelfs een echte buitenhaven aangelegd met een pier en een kade langs de dijk. Ruim honderd jaar had Vollenhove een echte zeehaven.

Stormvloed

De stormvloed van 1825 op de Zuiderzee had voor vele stadjes langs de kust grote gevolgen. Voor Vollenhove viel de schade mee, omdat de stad vier tot vijf meter hoger ligt dan het omringende veen.

Tegenwoordig

Sinds 1941 ligt Vollenhove niet meer aan zee. De haven werd eerst werkhaven voor de Noordoostpolder, later jachthaven.

2

Grote of St. Nicolaaskerk

Sint Nicolaaskerk

De Grote of St. Nicolaaskerk is gebouwd in de 12e tot de 15e eeuw.

3

Plattenburg

Plattenburg

Plattenburg (Bisschopstr. 52-54) is gebouwd in de 17e eeuw, verbouwd in 1715 en sindsdien een havezate.

4

De Haare

De Haare

De Haare (Bisschopstr. 27-29) is een havezate uit de 17e eeuw. De huidige gevel dateert van 1712.

5

Lindenhorst

Lindenhorst

Lindenhorst (Bisschopstr. 17) is een havezate, gebouwd in 1604.

6

Marxveld

Marxveld

Marxveld (Bisschopstr. 22) is een havezate van de familie Sloet van Marxveld en is al genoemd in 1506. De tegenover liggende stroopfabriek Tilvoorde (1869) is door baron Marxveld opgericht (zie gevelsteen). In 1988 zijn de ommuurde stijtuinen geheel gerestaureerd.

7

Kleine of Mariakerk

Mariakerk

De Kleine of Mariakerk is gebouwd in 1423.

8

Oldruitenborgh

Oldruitenborgh

Oldruitenborgh (Groenstr. 24) is een havezate van de familie Sloet van Oldruitenborgh en voormalig gemeentehuis. Het heeft een grote tuin met slotgracht en restanten van kasteel Toutenburg (1528-1786).

9

Oldenhof

Den Oldenhof

Den Oldenhof is een havezate, in 1635 gebouwd door Gerard Sloet en nog steeds bewoond door de adellijke familie Sloet van Marxveld. Het huis en de boerderij worden omgeven door een uitgestrekt landgoed van meer dan 20 hectare, met een rijke afwisseling van bos en weiland.

Naast de twee boerderijen en een moestuin is er een natuurkampeerterrein, dat ingesloten ligt tussen hoog hout. Om het monumentale landgoed te redden van de 'fiscale sloop' is het ondergebracht in een stichting.

10

Kadoelersluis

Kadoelersluis

Keersluis tussen het Zwarte Water en het Vollenhover Kanaal (naar Blokzijl). Hier begon in 1937 de aanleg van de dijk rondom de Noordoostpolder, die in 1942 droogviel. Aan de overkant, in de Noordoostpolder, ligt het Kadoeler Bos.

11

Zandkoele

De Zandkoele

Natuurmonument met bodemprofielen en zwerfkeien uit de ijstijd.

12

Vogeleiland

Vogeleiland

Deze zandplaat is in 1942 ontstaan bij het uitbaggeren van een nieuwe vaargeul. Hij is nu bedekt met wilgenbos, omzoomd met rietkragen en slikplaten.

Het is een belangrijk broed- en foerageergebied voor roofvogels, karekiet en steltlopers. Het niet-toegankelijke terrein is onderdeel van natuurgebied Zwarte Meer.

13

Groote Buitenlanden

Groote Buitenlanden

In de Groote Buitenlanden pleisteren vanaf september grauwe ganzen. Van december tot maart verblijven er duizenden kolganzen. De polder ligt op de route van de aalscholvers die in de Wieden broeden en voedsel zoeken in het Zwarte Meer en het Ketelmeer.

14

Genemuiden

Genemuiden

Aan de overkant van het Zwarte Water ligt het tapijtstadje Genemuiden, bereikbaar met de veerpont.

15

Haven Zwartsluis

Zwartsluis

Zwartsluis was de laatste pleisterplaats voor de turfschippers voor de oversteek van de Zuiderzee. De nederzetting ontstond rond de 'Zwarte Sluis' tussen het Meppelerdiep en het Zwarte Water.

De plaats heeft nooit stadsrechten gehad; haar bloei was volledig te danken aan de turf die hier werd overgeslagen op schepen naar Holland.

Het is nu een belangrijk watersportcentrum. In de haven ligt nog een deel van de 'bruine vloot', waaronder de oudste nog varende botter van Nederland (1865).

16

Aremberger sluisje

Aremberger Sluisje

Dit is een historisch sluisje op het punt waar de Arembergergracht in Zwartsluis uitkomt. De gracht is genoemd naar Johan de Ligne, graaf van Aremberg, woonachtig op Toutenburg (Vollenhove), die het water rond 1560 liet graven ten behoeve van de turfvaart.

17

Poepershoek

Poepershoek

'Poepe' is een veelvoorkomend toponiem in Oost-Nederland. Het is een verbastering van het Duitse woord 'Bube' = jongen en hiermee werden seizoenarbeiders uit Westfalen bedoeld, die tot in de 19e eeuw veel in Oost-Nederland te vinden waren.

In dit gebied werkten ze als veenarbeider. Duitse seizoenarbeiders werden ook 'hannekemaaiers' of 'moffen' genoemd.

18

Watertoren

Watertoren

De markante watertoren van Sint Jansklooster is gebouwd in 1931, toen het land van Vollenhove werd aangesloten op het waterleidingnet van Steenwijk.

19

Sint Jansklooster

kloostermuur te zien.

Sint Jansklooster

Het voormalige kloosterdorp werd genoemd naar het Convent op de Sint Janskamp, dat hier in 1399 door Johannes van Ommen werd gesticht. In 1405 werd nabij Vollenhove ook een vrouwenklooster gesticht (Clarenberg, nu verdwenen). Het convent werd in 1581 grotendeels verwoest.

In het weiland ten oosten van het dorp zijn gerestaureerde restanten van de

20

Monnikenmolen

Monnikenmolen

Reeds in het begin van de 15e eeuw was sprake van een Monnikenmolen, toen het klooster het windrecht voor de molen verwierf. De gerestaureerde, rietgedekte stellingmolen uit 1858 is maalvaardig.

> ontdek meer op de volgende pagina

21

De Wieden

De Wieden

Bezoekerscentrum van Natuurmonumenten, grenzend aan het gelijknamige natuurgebied. Het ligt aan een schilderachtig straatje met historische veenwerkershuisjes. Er zijn exposities, een wandelroute en vaarexcursies met de boswachter.

22

Moespot

De Moespot

Het pand op Moespot 17 is een oude pleisterplaats voor reizigers te voet, per postkoets en per stoomtram tussen Zwolle en Blokzijl. Tegenwoordig is het café vooral in trek bij wandelaars en fietsers.

